

Prologus

Prologus Ludolphi carthusiensis in meditationibus vite ihu xpi.

**Undamē-
tū aliud ne
mo pōt po-**

nere (ut ait apo-
stolus) preter id
quod positū est
quod ē xpc ihs.
Eū dicat Aug?
q' de' ē res sum-
me sufficiens. et
homo est res sū-

me deficiens: et q' tale bonū de' est. ut nemi-
ni eū deferenti bene sit. Tercio quicūq' rui-
nam defectuū suoz euadere et spiritu repa-
ri desiderat: necesse est ei ut a fundamēto pbi-
cto nō recedat: q' i eo oīmoda remedia suis
necessitatibz inueniet. Primo itaq' pcor
cupiens peccator suoz sarcinā deponere. et
ad requiē aīe puenire: audiat deum pcor
inuitātem ad veniā: et dicentē. **E**lenice ad me
oīes qui laboratis. s. labore vitōz et onera-
ti estis. s. sarcina pcor: et ego reficiāz vos.
scz sanādo ac refouēdo: et inuenietis requiē
aīabz vris et hic et i futuro. Audiat g' egro-
tus pium et sollicitū medicū. et veniat ad ipm
p pfundā ptritōnez ac sollicitā cōfessione.
et studiosum ppositū semp declinādi a malo
et faciendi bonū. **S**ecūdo peccator sed iāz i
xpo fidelis effect'. tāq' ipi p pñiaz recōcilia-
tus studeat diligētissime medico suo adhere-
re. et suā familiaritatz acquirere: ei' scīssī-
maz vitā recogitādo oīi q' poterit deuotōe.
Caveat tñ puidē. ne cursorie ipaz vitā legē-
do trāseat: sed seriatim aliqd de ea p diez ac-
cipiat: i. quo sabbatū delicatū pie meditati-
ōis xpo qttidie celebrādo ac cogitāōnez et
affectōnez. oīones et laudes. totūq' opus dei
ad illud reducēdo: in ipo delectē a tumultu
exteriorz et mūdanoz impedimentoz requi-
escere. et suauiter obdormire. et ad illud ubi-
cunq' fuerit. velud ad certū et piū refugiū p
vitiosas hūane infirmitatis varietates. cō-
tinue dei famulos impugnātes sepe recurre-
re. **S**epi' enī recurrat ad pcpua xpi memo-
ralia: videlz ad incarnatōm. natiuitatē. cir-
cūcisionē. apparitōnē. pñatōz i tēplo. passi-
onē. resurrectōz. ascēsiōnē. spūsscti effusiōnē
aduētū ad iudiciū: causa spālis recordatōis
et exercitāōis ac spūalis recordatōis ac cō-
solatōis. Sic etiā ipaz vitā xpi legat. ut mo-
res ei' pposse imitari studeat. **P**ax. n. pdest si
legerit: nisi et imitat' fuerit. **E**lū **B**er. Quid
tibi pdest piū saluatoris nomē lectitare in li-
bris nisi h' ē studeas pietatz i moribz. **E**lū et
Criso. Qui legēs de deo vult inuenire deū: fe-
stinet diuere digne deo: et ipa cōuersatio bo-

In vitam xpi

na sit q' lampada luminis aī oculos cordis
ei' viāz veritatis apiens. **I**sta vita i sūmo
desidēio debz esse pcor ppter multa. **P**rimo
ppter remissionez pcor. **E**ū. n. fecerit de se
iudiciū. se p pfectionem accusādo. et iusticiāz
pñiaz volūtariā assumēdo: iam sollicitē abu-
lās cū deo suo. pbicto mō meditādo. purgā-
nō modicū a sordibz pcor. **D**eus enī cui ad-
beret. ignis psumēs est: purgātōz pcor fa-
ciens. **S**ecūdo ppter sui illuatiōnez. **A**lle enī
cui assistit lux est i tenebris lucēs: cui' lumie
illustrat' docet ordinate disponere vitā suāz
ad xpm et celestia: ad seipm ac primū et ter-
restria. **T**ercio ppter grāz lacrimaz. val-
de neciāz pcori. i hac valle miserie. quā xpc
q' est fons ortōz et puteus aqz viuentiū. cō-
suevit pcoribz sibi adherētibz dare. **Q**uar-
to ppter repatōem lapsuū qttidianoz. de q-
bus sp releuat dñs sibi adherētes. **J**uxta il-
lud. **F**ac serpentē enē et pone eū p signo: q'
pcussus aspexerit eū viuet. **Q**uinto ppter
dulcē et desiderabilez degustatōez quā i se hē.
Juxta illd. **G**ustate et vide. qm̄ sua. est dñs.

Sexto ppter cognitōez paterne maiestatis
q' p ipm solū h' p. **J**uxta illud. **N**emo no-
uit pter nisi fili' et cui si. vo. reue. **S**eptio
ppter secūz exitū ab hac vita pculosa. fide-
lis nāq' pcor. q' modo qttidie suscipit xpm i
hospitio cordis sui et lectulū floridum p sua-
ues meditāōnez eibz pparādo: ecōuerso p'
mortē reqrē et suscipiē a xpo: ut sic cōsue-
uit et pcupiuit. semp et in eternū sit cūz ipo.

Hec vita est vita bona et irrigua: pcor
sibi adherētes mūdās et renouās: et eos ciues
scōz. et domesticos dei faciēs. **E**st amabilis
et dulcis ad pseruādū: nō enī hē amaritudi-
nez puerlatio illi' nec tediū puctus ipi'. sed
leticiā et gaudiū. **E**st delitōsa et suauis: cete-
ra q' hāc nō sapiūt fastidiēs exercitia: cū ali-
q'biu pio corde fuerit frequētata. **E**st pascēs
et reficiēs. **N**ā fm **A**mb. **Q**ui domicilio xpm
recipit i terno: maximis delectatōibz exube-
ratiū pasciē voluptatū. **E**st cōsolatoria soli-
tario. et quibz optim' comes iugis iocūbita-
tis. solaciqz et cōfortatōis: ac frīs fortitudis
a facie inimici. et a tribulatōne et tēptatōne
pcoris. **H**ec est vita plana et facilis ad cō-
tēplandū creatorē. de q' null' excusare se pē.
sic de pēplatōe sūme maiestatis: ad quā ne-
mo raptim pē ptingē. nisi pficiēdo p istā vi-
tāz nri redēptōis. **H**āc q'cūq' incipiēs et p-
uuli q'cūq' pficiēs et pfecti pñt h're: et i ea
inuenire bonū nidū sibi ubi tāq' turtures re-
ponāt et abscondāt casti amoris pullos. q'sqz p
sua capacitate. **H**ec vita multū redbat sū-
ctos dei fauorabiles. pios et benignos cultō-
ribz suis: ppter ipm q' nob cū illis cōe ē gau-
diū. **V**erbi grā. **N**ūquid. b. virgo mī miseri-
cordie. pietatis et grē poterit te despicere. vel
oculos suos a te auertere. **Q**uis sis peccator.

Prologus

quoniam non solum se in die viderit. sed et frequenter filium suum quem si omnia diligit in brachijs suis et in vobis tua commoratur. Nunquid potest te cum filio suo quem portas deservire. quoniam videt te predicto modo filium suum caritative per singula comitatur. et eadem pietatis officio devotiois misterium per dies singulos exhibere. Nullo modo. Sic et ceteri sancti liberrime respiciunt illos. cum quibus deus placet habitare dignum. cum ista vita faciat cultores suos propter illos quod est et vita ipsorum. Plane hec vita. est vita. b. mris christi: ipsi sedule ministrant in animis pluri et famulatus. Hec est vita apostolorum christo familiariter adherentium: et cum eo fideliter perseverantium. Hec est vita civium supernorum christo fruentium: et ei opera mirabilia admirantium et sibi fuerentur assistentium in eternum. Hec vita est optima pars. scilicet sedere ad pedes christi et audire verbum eius. Et merito a possessore suo ipsam modo per gratiam collatam non auferet: quod ipsa est rebus illa. quam suo fideliter et prudenter permittit. et hinc incipiens in eternitate proficiet. Hanc vitam nulla lingua laudare sufficit. adeo bona est et sancta et si omnes vitas dignissima. cum sit initiu cuiuslibet altioris contemplationis. ac vite angelice et eterne. quam spiritus in patria. An parum est tibi continere cum christo esse: in quem desiderant angeli spiritus prospicere. Si vis in eternum regere cum christo: incipe regere modo et non li deservire eum. cui finire regere est. Appropinquare ad ipsum pro corde. ut descendat. scilicet de sinu patris in uterum virginis. qui aliter testis cum angelo sancte conceptus existas in pura fide: et contemplare virginem matrem. sic propter te fecundare. Adesto ei natiuitati et circumcissioni: qui boni nutriti cum ioseph. Et deinde cum magis in bethleem: et adora cum eis puulum regem. Adiuvata cum partu portare puerum. et partum in templum. Comitare cum apostolis primum pastorem. gloriosa miracula facientem. Adesto mortui cum. b. mris eius et iohanne ad patientiam dum et consolentur sibi: et quam pia curiositate palpant. Et facta singula vulnera saluatoris tui pro te sic mortui. Quere resurgere cum Maria mag. donec meatibus inuenire. Admirare in celum ascendentes: quasi inter discipulos in morte oliveti exis. Sede cum apostolis in celum et abscondere ab exterioribus singulis. ut virtute spiritus sancti ex alto indui meatibus. Et si pro ac humili et devoto corde sic eum modico tempore fueris persecutus in terris: ipse te subleuabit ad se sedentes in dextera dei patris in celis: pro quo promissit fideli peccatori sibi adherenti: dicens. Qui mihi mihi me se. etc.

Quicumque ergo fidelis peccator hanc vitam amabili amplectatur fuerit: non dubitet quoniam christus eum in filium adoptauerit. Et scriptum est in puer. Ego diligentes me diligo. Et et Beatus. Qui non placet deo. non per illi placeat deus. nam cui placet deus deo displicet non per. Caneat tamen prudenter fidelis peccator: ut nunquam in quantum statu fuerit. obedientiam in meritis suis habeat sed tamquam medicus pauperum omnino nudissimum ab elysaz dñi: causa medicanda spiritus vacuus accedat. hec autem faciat. non quasi ex humilitate ficta mentis sua abscondens sed etiam sine scientia quod non iustificabitur in conspectu dei omni vivens. Etiam soli cogitationis nostre non possumus reddere: si ipse voluerit nobiscum in iudicium intrare. Istos autem modo quicumque se ingerat. cum pio tamen

timore et reuerentia. ab bonum dñm peccatores vocat: presumptuos non reputabit. sic pauperes sancti. quanto nobiliores sunt. cum se non tamquam dignos. sed tamquam miseros propter iniquitatem ab elysaz diuitis medicanda. presumptuos vel superbi non dicunt. sed a benignis diuitibus misericordius respiciunt.

Hanc vitam. b. Beatus. plurimum frequenter. quam fasciculum mirre. id est. cumulum amaritudinis ex vita et laboribus christi colligens. et in vobis suis. id est. affectiones suas collocans: sic ait. Tu quod si sapias imitaberis spose prudentia: atque mirre tancarum fasciculum de principali tui pectoris: nec ab horum patieris auelli. et amara illa omnia quam per te pertulit. spiritus in memoria retinens et assidua meditatione fruens: quam possit dicere et tu. fasciculum mirre dilectus meus mihi in vobis mea commorabitur. Et ego fratres ab ineunte mea pueritate per aceruo meritorum quam mihi deesse sciebam: hunc mihi fasciculum colligare. et inter vobis mea collocare curavi collectum ex omnibus anxietatibus et amaritudinibus dñi mei. Primum. scilicet. in fatiliu illarum necessitatibus: deinde laborum quas pertulit in predicando: fatigatum in discurrendo. vigiliam in orando. contemptum in ieiunando. lacrimarum in patientia. insubiam in colloquendo. postremo periculis in falsis fratribus. contumitiis. sputis. colaphis. solumnationibus. exprobrationibus. clauis horumque filius: qui in salutem nostram generis filia euangelica copiosissime noscitur pertulisse. Et sane in tot odoris mirre huius ramusculos. mimes permittere putavi etiam illam mirram. quam in cruce portat: sed neque illam quam vinctus est in sepulchro. Quare in prius applicuit sibi amaritudines meorum peccatorum. In secunda futuram corruptiois mei corporis dedicauit. Memoria habundantie suauitatis horum eructabo. quam ad vixerem. In eternum non obliuiscar miserationes istas: quod in ipsis iustificatus sum. Hec meditari dixi sapientia: in his iusticie perfectis mihi constitui. in his plenitudines scientie. in his diuitias salutis. in his copias meritorum. Ex his mihi iterum potest salutaris amaritudinis. ex his rursum suavis vinctio consolatio. Hec me erigunt in aduersum: in prosperis reprimunt: et in leta tristitiaque vite partem. via regia iterum tutum prebet utrobique ducatum: hinc inde mala imminetia impulsio. Hec mihi preciliat mori iudicem: dum tremendum prelatum meum humiliter figurat. dum non solum placabile. sed et accessibile repñtat eum qui inaccessible est principibus terribilibus apud reges. Preterea hec mihi in ore frequenter sunt vos scitis. Hec in corde spiritus sancti sciuit deus. hec stilo meo abmodum familiaria sunt appet. Hec mea sublimior interim prelia: scire illum et hunc crucifixum. Hunc et vos dilectissimi tam dilectum fasciculum colligite vobis. Memoretur quod accepit eum Simeon in vlnis. maria gestauit in utero: fouit in gremio sponsa sibi in vobis collocavit. Arbitror ioseph. si genua illi frequenter arrisisset. Hi omnes autem se eum habuerunt et nulla fuit. Exemplo igitur sint vobis. ut et vos filii faciat. Si ei autem oculos habueritis quem portatis peccato videtur

angustias dñi. leuius ⁊ vias portabitis. hec **Bern.** Sed qz ista multi minime cogitant statim fatigati sūt. qz si ista cogitarēt. nō ita cito de bono ope fatigati essent. Hāc etia3 vitā. b **Cecilia** vgo legif habuisse. Na3 inter alia virtutū et laudū pconia de ea scribit. qz euāgelii xpi absconditum sp i pectore portabat. qd sic intelligi videtur. qz ipa de vita dñi ihu i euāgelio tradita. qdaz deuotōa sibi p elegerat. in qbo die ac nocte corde puro ⁊ integro. attētiōe p̄cipua ⁊ seruēti meditabatur. ⁊ p̄pleta circulatōe itēp repetēs. ac dulci et suau gustu ruminās. ea i archano pectoris sui prudēti consilio collocarat. Sile tibi suadeo faciendū. Sup oia nāq3 spūalis exercitiū studia hoc magis necessariū credo. magisq3 pficiū. et qz ad celliores possit pducere gradū. Nusq3 enī inuenies vbi sic doceri possis p̄ vana blādimēta et caduca. p̄ tribulationes ⁊ aduersa. p̄ hostiū tēptamēta et vitia. sicut i vita dñi ihu. q̄ fuit absq3 omī defectu p̄fectissima. Ex frequēti enī et assidua meditātōe vite ipsi adducit aīa i ei⁹ amorē ac p̄fidētiā ⁊ familiaritatem. ita qz stabilif p̄tra vana et caduca. vt ea vilipendat ⁊ p̄temnat. Et p̄t3 in p̄dicta. b **Cecilia**. que ita cor suū de vita xpi repleuerat. qz in ipaz vana intrare nō poterāt. Eū in pompa nuptiāz vbi tot vana gerūf existens. cātantibus organis ipi stabili corde soli dño decātabat: dicēs. Fiat dñe cor meū immaculatū vt nō p̄fundar. Fortificat q3 p̄ tribulationes et aduersa. vt ea min⁹ timeat et sentiat: vt p̄t3 i martiribz. **Uñ Bern.** Tccirco deniq3 audit. colūba mea i forāmbz petre: qz i xpi vulneribz tota deuotōne versef ⁊ iugi meditātōne demoret i illis. Inde martiri tolerātia: inde illi fiducia magna apud altissimū. Eū benignus dux deuoti militiā vultū ⁊ oculos i sua sustolli vulnera. vt illi⁹ ex hoc animūz erigat. et exemplo sui reddat ad tolerandūz fortiozem. Eūuero nō sentiet sua dum illi⁹ vulnera intuebit. Stat martir tripudiās et triumphās. toto licz lacerato corpore. ⁊ rimāte latera ferro. nec modo fortiter: sed hilariter sacp e carne sua circūspicit ebullire cruorem. Elbi ḡ tūc aīa martiris. nempe i tuto. nempe i petra. nempe i visceribz ihu. vulneribz nimiz patētibz ab introeundū. Si enī i suis ess3 visceribz: scrutās ea ferp. p̄fecto sē tiret. dolorem non ferret succūberet ⁊ negaret. Nūc at i petra habitās qd mirū si i modum petre duruerit. Sed neq3 mirū si exul a corpore. dolores nō sentiat corpis neq3 hoc facit stupor: s3 amor. submittit ei sensus nō amittit. nec tēst dolor. s3 p̄temnit. Ergo ex petra martiris fortitudo. hec **Bernb.** Inde q3 est. qz multi p̄fessores et etiā alij i laboribz et tribulātōibz ⁊ infirmitatibz suis. nō solum patientes: s3 et bilares fuisse ⁊ esse reperiūf.

qz ex deuota meditātōe vite ⁊ passionis xpi. eoz aīe nō i eoz corpibz et visceribz. sed xpi fuisse ⁊ esse vidēf. Instruit p̄ hostiū tēptamenta ⁊ vitia. vt i faciēdis ⁊ obmittēdis errare aut falli nō valeat. cū ibi p̄fectōez oīm virtutum repiat. Na3 paupertatis. humilitatis. caritatis. māfuetudinis. obediētie. patie. ceterarūq3 virtutū exēpla et doctrinā nusq3 sic inuenies. sicut i vita dñi virtutū. Quicq3 ei virtutū i ecclia hī ab ipso xpo p̄ exēpla opep illi⁹ trahit. **Uñ Bern.** Quid vobis cū virtutibz q̄ dei virtutē xpi ignoratis. Elbi na3 q̄ so vera prudētia nisi in xpi doctrina. Elbi vera iusticia nisi de xpi misericōdia. Elbi vera tempania nisi i xpi vita. Elbi vera fortitudo nisi i xpi passione. Soli igif q̄ ei⁹ doctrina imbuti sūt prudētes dicendi sūt. soli iusti qui d ei⁹ misericōdia veniā p̄cor p̄secuti sūt. soli t̄pantes qui ei⁹ vitam imitari student. soli fortes qui ei⁹ sapientie patientie documenta fortiter i aduersis tenēt. Incassum pinde q̄s laborat i acquisitōe virtutū. si aliūde eas sperādas putat. q̄ a dño virtutum: cui⁹ doctrina seminariūz prudētie. cui⁹ misericōdia op⁹ iusticie. cui⁹ vita speculūz t̄pantie. cui⁹ mors insigne est fortitudinis. **Uñ et Greg.** Quid est qd dilectum suum sponsa nō mirrā. s3 fasciculum mirre noiāt. nisi qz dum sc̄a mēs xpi vitā ex omī pte cōsiderat: cōtra oia vitia ex ei⁹ imitātōe virtutes repugnātes p̄gregat. ex qbo sibi fasciculū aptat. q̄ carnis sue sempiternā putredinē abstergat. **Uñ etiā Aug.** Cū oībz modis meteat aīa de⁹ p t̄pm oportunitatibz. q̄ mira sapia ei⁹ ordinatur: nullo modo bñficiēti⁹ p̄suluit generi humano. q̄ cum ipa dei sapientia. i. fili⁹ vnicus p̄substātiālis p̄i et coeternus totū hoīez suscipe dignat⁹ est. et verbū caro factum est ⁊ habitauit i nobis. Satellites voluptatum. diuitias p̄nitiose ppli appetebāt: paup esse voluit. Honoribz ⁊ imperijs inhiabant: rex fieri noluit. Carnales filios magnū bonū putabāt: tale p̄iugium plēq3 p̄t̄psit. Cōtumelias superbissime horrebāt: omī gen⁹ cōtumeliāz sustinuit. Iniurias intollerabiles esse arbitrabāt. q̄ maior iniuria est q̄ iustū innocentēq3 damnari. Dolores corpis exēbant: flagellatus atq3 cruciat⁹ est. Mori metuebāt. morte mulctat⁹ est. Ignominiosissimū mortis gen⁹ crucē putabāt. crucifix⁹ est. Oia q̄ hīe cupientes nō vitabamus: carēdo vile fecit. Oia q̄ vitare cupientes. ab studio deuīabam⁹: p̄cipiēdo deiecit. Nō. n. vllum p̄c̄m p̄mitti p̄: nisi dum appetūf ea q̄ ille cōtēpsit. aut fugiunt q̄ ille sustinuit. Tota itaq3 vita ei⁹ i terris. p̄ hoīez quē suscipe dignat⁹ est. disciplia mop fuit. Et itēp. Cōcebam⁹ nō appere nē hoīes dignos imitātōe. q̄s hec putas. mēte deū intueri. q̄ hō fact⁹ ē. vt hoīez viuere docēt. Recordare qd sit illd. qd **Joh.** ait. q̄ se dī

Prologus

cit i xpo manere. debet quē admodū ille am-
bulauit et ipe ambulare. et ita nec deerit tibi
que sequis. Quia omnis xpi actio est nra in-
structio. **I**te alibi habem de passione dni.
Exemplum emi dedi vobis. et ut ita faciatis.
Eln Beda. Qui dicit se i xpo manere. debz sic
ille ambulauit. et ipe ambulare. qd ē nō am-
bire terrena. nō cabuca lucē sectari. fugē ho-
nores. omēz mōi cōtemptū p celesti glā am-
plecti. libenter cunctis pbeſſe. iniurias nulli
inferre. et sibi illatas paciēter sufferre. s; et i
serentibz a dño veniā postulare. nūq̄ suā. s;
cōditoris glāz sp querere. et q̄s secū valet ad
supna erigere. **H**ec et hmoi gerere. est vesti-
gia xpi seq. **H**ec Beda. Xpi itaq; vestigia
sequi debem. q; (ut ait Amb) i agnitōe xpi
omēz salutē et sapiāz habem. **E**t itē. Omnia
habem i xpo. et oīa nobis xpc. Si vulnerū
curatorē desideās. medicus est. Si febrilis estu-
as. fons est. si grauaris iniquitate. iusticia ē
si indiges auxilio. virtus est. si mortē times vi-
ta est. si tenebras fugis. lux est. si celū deside-
ras. via est. si cibū queris. alimētum est. **H**ec
Ambro. Et idō bñ p quēdā sapiētē dī. **H**oc
est nescire. sñ xpo plurima scire. Si xpm bñ
scis. satis est si cetera nescis. **E**ltinaz sapiētes
huius mūdi hoc saperēt et intelligerēt. et sciaz
suā i hāc pmutarent. Qui g xpm sequit̄ er-
rare vel falli nō p̄. ab cuius virtutes imitan-
das et adipiscendas. ex frequenti meditātōe
vite ipi cor accēdit et aīa. ac diuina vtute
illuminat̄. adeo: ut plēs fuerit illrati et simpli-
ces. qui magna et pfūda dei inde cognouerit:
q; ibi inuenit̄ vntio q paulatim purificans
aīaz et eleuans docet de oībz. **I**n oībz itaq;
virtutibz et boīs moribz. sp p̄pone tibi illud
clarissimū speculū. et toti sanctitatis exem-
plar. s. vitā et mores filij dei. dñi nri ihu xpi
q ab hoc de celo nobis missus ē. ut p̄iret nos
in via virtutū. et legez vite ac discipline suo
nobis daret exēplo. et erudiret nos sicut se-
metipm: ut sicut ad imaginē ei naturaliter
creati sum. ita ad mox ei similitudinē p imi-
tatōnē virtutū. p nra possibilitate reforme-
mur. qui ei imaginez in nobis p p̄cīm feda-
uimus. Quātū at quisq; se ei i vtutū imita-
tione se p̄formare studuerit: tātū ei i patria
i glorie claritate p̄p̄inquo: et filioz erit. **P**er-
curre g singulas qsq; etates xpi. virtutesq;
eius p singulas. sic fidelis discipulus p̄posse
studeas imitari. **I**n labore etiā exteriori et
interiori. recordare laborum et aduersitatū
xpi. **E**t quicunq; in aliq; grauaris. statim ab
ipm piū p̄rem paup̄z tāq; puul ab matris
gremiū curre. totum illi reuela. totū p̄mitte
totū i ipm iacta et p̄ice. et ipe pculbubio tē-
pestatēz sedabit et releuabit te. **N**ō solū at
vigilās dño ihu intēdas: sed et cū corp strā-
to recolligis et caput reclinato: imponis.
sicut tibi q̄i cum. b **J**ohē sup pect ihu recubēs

sicq; recubens sup pect ihu fuge vbera ei. et
in pace in ibipsū dormies et req̄sces. **E**t vni-
uersaliter i oībz dictis et factis tuis q̄i ad ex-
emplar respicias i ihm. incēdēs et stās. sedēs
et iacens. comedēs et bibens. loquens et tacēs
sol et cum alijs: ex hoc ei magis eū diliges.
et familiaritatis ei grāz et fiduciā maiorem
assequeris. et in omi virtute pfectōz eris. **E**t
hec sit sapientia tua et studium tuū. sp d ihu
aliq; cogitare. vñ puoceris ad imitādum vel
afficiaris ad amādū ipm. **T**alia emi medita-
do. et tps utiliter expēdes. dum occuparis
i bonis studijs et diuinis circa dñm ihm. et
mores tuos emendabis ad foīaz vite ipius.
dum in oībz agendis: sp ab ipm respicias oīs
pfectōis speculum et exemplū. **E**t q̄ tomagis
has frequentaueris meditātōes: tātomagis
eas tibi reddēs faillares. et facili tibi occur-
rēt. et iocūdi te reficiēt. **E**libisti g ad q̄ ex-
cellū ḡbū meditātōes vite xpi te pducūt. nē
i ipsas meditātōes te aliqliter introducē tē-
ptabo nō oīa q i euāgelio sc̄pta sūt p̄ctādo
s; q̄dam deuotōra ex his eligēdo. **N**ec crebas
q oīa q xpm dixisse vel fecisse meditari pos-
sum scripta sint: s; ab maiore imp̄ssionē ea
tibi sic narrabo put p̄tigerit. vel cōtigisse pie
credi p̄nt. fm q̄bā imaginatiuas rep̄ntōes:
q̄s aīm bñsimode p̄cipit. **N**az circa diuinam
sc̄pturā meditari. intelligere. et exponē mul-
tisarie possum. put credimus expedire. bñ
modo nō sit p̄ veritatē vite vel iusticie. aut
doctrine. i. non sit p̄ fidez vel bonos mores.
Quicunq; vō asserit de deo aliqd. qd non est
sibi certū. vel p naturalem rōez. vel sinteri-
sim. vel p fidē. vel per sacrā sc̄pturaz: p̄sumit
et peccat. **C**ū g me narrātē inueies. ita dixit
vl fecit dñs ihu seu aliq q̄ introducūt: si id p
sc̄pturā p̄bari nō possit. n̄ alr accipias q̄ de
uota meditatio exigit. **H**oc ē p̄inde accipe:
ac si dicēs. meditōz q ita dixit vl fecit bon
ihu et sic d silibz. **T**u at si ex his fructū sumē
cupis: toto mētis affcū. diligēter delectabi-
lis et morose oībz alijs curis et sollicitubz tē
obmissis: ita p̄ntez te exhibeas. his q p dñm
ihm deca vl facta sūt. et ex his q narrāt: ac si
tuis auribz audires et oclis videres. q; suavis-
sima sūt ex desiderio cogitāti. et mltomagis
gustāti. **E**t id q̄uis mltā ex his tāq; i p̄tēto
facta narrāt. tu tñ oīa tāq; i p̄nti fierēt me-
diteris. q; ex hoc maiore sñ dubio suauitatē
gustab. **L**ege g q̄ scā sē tāq; fiāt. pone añ ocu-
los gesta p̄terita tāq; p̄ntia: et sic oīa magis
sapida senties et iocūda. **E**ln et qñz anotaui
loca i q̄bz hec vel illa sē scā. q; mltū valz bñ
cū audit euāgelii legi: et hoc vl hoc factū tli
loco gestū. cū rē gestā scit et loci sitū. **A**d ērā
ei scāz. quā vniuerse xpi ecclie nocte dieq;
sociare nō desinūt. q̄bon ille ihu inhātando
et bñdo vel doctrie illuīando. illuīatā suo sac-
tissimo sāguīe p̄secuit: belcābile ē aspirare. s;

delectabili? eaz oculis corpis intueri. et mē-
tis intellectu reuoluere. quō ī locis singulis
ī ea nra salutē dñs opat' sit. Quis ei enar-
rare sufficit qđ deuoti discurretes p loca sin-
gula ī spū uehemēti osculātur terrā. ample-
ctunt' loca ī quibz dulces ihm vel stetit vel
sedisse: vel aliqd egisse audierit: nūc tundūt
pect'. nūc flet'. nūc gemitus. nūc suspiria
emittētes. gestu corpis et deuotōis quā foris
ostendūt. et absqz dubio int' hñt. ī lacrimas
puocat' plerūqz etiā sarracenos. Quid dica-
z de pñarchis Jacob Joseph et frībo ei': qui qz
vivi ī terra illa esse nō potuerit. elegerit ī ea
mortui sepulturā. Quid pla. Tarbitas inge-
miscenda est xpianoz nri tpsis. qđ tot exēpla
hñtes tarōi sunt de manibz inimicōz eruere
terrā. quā psecuit sanguine suo ihm xpc. Et
nota p regula generali. qđ ubiqz ī seqntibz
meditatōes singulares nō inuenieris. sufficit
tibi qđ rē p dñm ihm dictā vl' gestāz. añ mē-
tis oculos ponas. et cū eo puerleris ac fa-
liaris ei fias. **N**az ī hoc vidē hñ maior dul-
cedo. et deuotio efficacior. et qđ tot' fruct' hāz
meditatōnum p'sistere: ut ubiqz et sp intuea-
ris cū deuote in actu suo et moribz. ut qñ stat
cū discipulis suis. qñ cum pctōribz. qñ loqđ et
qñ p'dicat. qñ vadit et qñ sedet. qñ dormit et
qñ vigilat. qñ comedit et qñ alijs mīstrat. qñ
sanat egrotos et qñ alia miracula facit: descri-
bēs tibi ī corde tuo mores ei' et actus. qđ hñ
liter se habuit inter hoīes. qđ benigne inter
discipulos. qđ misericors fuit sup paupes. qđ
se silez p oīa fecerat. et qđ fālia ei' spālis vi-
debat: quō nullū spreuit vel horruit etiam si
leprosus eēt: quō diuitibz nō adulabat. qđ lib
fuit a curis mūdī. nec anxi' p corpis necessi-
tatibz. qđ patiens ad cōtūelias. et qđ mitis in re-
spōsis nō em' studuit se vbo morbacī et ama-
ro vindicare: s; blando et humili rñso alteri'
malitiā sanare. Qcōposit' ī oībz gestibz suis
fuit. qđ sollicit' de aīaz salutē. qđ et etiāz amore
dignat' est mori. quō seipm p'buīt exemplūz
omnis boni. qđ compatiēs afflictis fuit. quō
infirmoz impfectōi p'descendit. quō pctōres
nō spreuit. qđ clementer penitētes suscepit. qđ
obediens fuit pentibus. qđ prompt' in minis-
trādo omībz. **E**ñ ipē ait. Ego in medio v'm
sum. sic qđ ministrat. Qūo omīez iactātiāz. et
omnē singularitatis ostentatōez declinauit.
quō omne scābalūz cauit. qđ modeste in eden-
do et bibendo se habuit. qđ uerecūb' in visu fu-
it. qđ studiosus ad oīonez. qđ sobrius ad vigili-
as. qđ patiens laboris et penurie. et qđ placid'
in omībz fuit. Et similiter fm hūc modū ī
omībz dictis et factis qđ de xpo legeris vl' au-
dieris. meditare mores et gest' suos: qđ liter
ipē in omībz se habuerit vel hñe potuerit fm
tuā estimatōez. qz in omībz sp optimo et pfe-
ctissimo modo se gerebat. qui ī oībz sp opti-
mus et pfectissim' est. Erat ei aspectu dulcis

colloquio suauis. et omī puerfatōe benign'.
Et maxime pteplare faciem ei' si potes eaz
imaginari. qđ sup omne vidē difficili'. sed
forte reficeret iocūbius. Et istō sit tibi p bo-
ctrina et recurso oīm q sequunt'. ut ubiqz
dictū vel factum narrabis. si aliter singula-
res meditatōes nō fuerit exp'sse. vel etiā iste
generales fuerint obmisit. recurras ad hūc
locū. et sufficit tibi qđ h generaliter ē dictū.

Et autē xpi faciem et foīaz seu figurā ei'
totā. et ex his actus seu mores suos et gest'.
melius valeas meditari. quedāz d his alibi
scripta. h inferere vtile iudicauit. Legit em'
in libris annalibz apud romanos existentibz.
qđ **I**hs xpc (qui dict' fuit a gētibz pphē-
ta veritatis) stature fuit procere. mediocris
et spectabilis. **E**ultū habēs venerabilez. quē
possent intue'tes et diligere et formidare. Ca-
pillis habēs ab modū nucis auellane pma-
ture fere vsqz ad aures. ab auribz cincinnos
crispos. aliquatū ceruleos ab humeris vē-
tilantes. discrimen habens in medio capitis
iuxta morem nazarenōz. **F**rontē planam et
serenissimā cum facie sine ruga et sñ macula.
quā rubor moderat' ventilauit. **N**asi p'sus et
oris nlla fuit rep'ensio. **B**arbam hñs copi-
osam et impubem capillis concolorē. non
longā. sed in mēto bifurcatam. **A**spectū sim-
plicē et matūz. oculis glaucis varijs et cla-
ris existentibz. **I**n increpatōne erat terribi-
lis. in amonitōe bland' et amabilis. **D**ilaris
seruata grauitate. **A**liqñ fleuit. sed nūq' ri-
sit. **I**n statura corpis p'pagatus et rect'. **M**a-
nus et brachia. visui delectabilia. **I**n collo-
quio grauis. rōnalis rarus et modest'. Et
ideo merito fm ps. dñ. specio. foīa p're fi. ho.
Hec ubi sup. **I**nter oēs q scriptas p'cipue
euāgelū. qđ fm **A**ug. inter oēs diuinas au-
toritates. q sacris lris p'tinē. merito p'cellit
studeas p manibz sp hñe. et ī corde tuo iugit'
circūferre. qz hoc te de vita et moribz dñi nri
ihu xpi. et d oībz ab salutē nec ijs poterit cla-
rius edocere. **N**ā fm **C**riso. in euāgelio totū
p'fectōis nature rōnalis sūma p'tinē. et fm
Hiero. euāgelia legis impletio sūt. et in his
p'cepta et exēpla viuendi plenissime sūt dige-
sta. **E**ñ **C**riso. Oportuerat qđez nihil nos in-
digere auxilio l'raz: s; tāmūdāz ī oībz exhi-
bere vitā. ut illaz vitē. grā sps vteremur. et
sic attramēto pagine: ita corba nra inscribe-
rent a spū. Quia vō hāc a nobis exclusim'
grāz agē. vel scōas diuitias expectam' et in-
tēdam' his q sc'pta sunt. **N**ō em' p'pterea dātē
sunt scrip'te ut ī libris eas habeam' solū. sed
ut in cordibz pglutinem' eas. **S**i. n. ī domūz
ubiqz fuit euāgelū positū. nō audebat
accedere diabol'. multo magis aīam intelli-
gentias hñtes tales et circūferentē. nō tāget
vñq' neqz supueniet ei demon. neqz pcti na-
tura. **S**c'ificā igr aīaz. sc'ifica cor'p' tuum.

Prologus

hoc in lingua et corde sp habens. Si em̄ tur-
piloquū lozbidat ⁊ demones vocat: manife-
stum est q̄ spūalis lectio sāctificat et spūit
euellit gr̄az. Attendamus igit̄ dilecti scri-
pturis. etsi nullū aliud: euāgelia saltem cir-
cūstudiosa nobis fiant. et hec p̄ manibz ha-
beamus. Cōfestim em̄ expandens libris. si p̄
manseris vsq; ad finem: oīa respues munda-
na. omnia deridebis que hic sunt. Etsi diues
fueis. nihil reputā diuitias. etsi inopa fue-
ris. nō confunderis inopia. Nō rapies. non
auarus eris. sed p̄cupitor eris magis inopie
et despicias diuitias. Si hō hoc fiet: oīa ex-
terminabis mala. Multa alia est lucrī q̄ nō
est nunc fm̄ partem dicere. Sciūt autē qui
experientiaz suscepunt. Et itē. Quid igit̄
vñq; euangelijz equale fiet. Eltiq; deus con-
uersatur in terris. homo ascendit in celū. et
facta est oīm vna pmixtio. angeli cum hōi-
bus chorū faciebant. homines angelis p̄si-
cabant ⁊ alijs celestibz sup̄nisq; virtutibz. Et
erat videre antiquum p̄eliū repente dissolu-
tum. deum hominibz reconciliatū. diabolū.
cōfūsum. demones fugientes. mortem pem-
ptam. paradisum apertū. maledictionē remo-
tam. peccatū de medio sublatum. errorē ex-
pulsū. veritatem reuersam. pietatis fmo-
nem ubiq; seminatū et vegetatū. celestēz cō-
uersationem ī terre regione plantatam. su-
pernas virtutes familiariter nobiscum lo-
quentes. ⁊ ad terras sepe angelos ventitan-
tes: ex hisq; oībz spem firmari certissimā fu-
turoz. Propterea igit̄ euangelium ista vo-
cat̄ historia. q̄i. s. omīa alia verba inania do-
ceant: quibz solent p̄ntia pmitti. Que hō pi-
scatorū annunciata sūt verbis. p̄pe ac vere euā-
gelia nominant̄. q̄ cum omī nobis facilita-
te donata sūt. Nō em̄ laboribz nostris atq; su-
doribus. nō doloribus et erumnis: sed per dei
t̄m̄modo in nos caritatē. tāgrandia hec pro-
missa suscepimus. **Hec Crisost.** Unde ⁊ **Aug.**
Euangelij nomen latine interptat̄ bonū nū-
cius. vel bona anūciatio. qd̄ quidez cū aliqb
bonū anūciatur. semp dici potest: p̄p̄e tñ
hoc vocabulū obtinuit anūciatio saluato-
ris. Narratores q̄p̄e originis factorū. dictoz.
q̄ passionis dñi n̄ri ihu xp̄i. p̄pe dicti sūt euā-
geliste. Sed anteq̄ ad euangelij historiam
accedamus. scias q̄ quedā per euangelistas
salubriter directōne spūsancti. aliqñ antici-
pando vel p̄occupando q̄ post dicenda erant
aliqñ rememorādo vel recordādo que obmī-
ferant. et aliquando recapitulando vel repe-
tendo que dicta fuerāt. posita sūt: que q̄uis
aliter cōscribi non deberent. q̄ p̄ eos summe
utiliter sunt dictata. q̄ fm̄ **Aug.** pbabile est
q̄ unusquisq; euangelistaz eo se ordine cre-
didit debuisse narrare. quo deus voluit eius
recordatōi suggerē: ne tñ f̄bazi possit deuotō
puulorū locis debitis q̄daz ordine alio. put

res gesta vlt̄ bicēbi p̄gruentia exigē videbat̄
in sequentibz p̄ ordinez situā. Non tñ affir-
mo q̄ hic sit verus ac certus et debit̄ rei ge-
ste ordo descriptus: q̄ talis vix ab aliquo re-
p̄it expressus. In ipso aut̄ euangelio reperi-
es verbi incarnati historiā mandata et pro-
missa. in quibz habes: viam. veritatē. ⁊ vitā
Xp̄i igit̄ exemplo nosce. q̄ bene viuere pos-
sis. p̄ceptis bene viuere scias. p̄missis bñ vi-
uere velis. His itaq; tribz tria pullari neces-
se est. s. impotentiaz. ignorātiā. negligē-
tiā. Ignorans. n. ignorabitur. Negligens
hō nescitur. Nequā silator impotētie. nihil
minus eicietur. Exp̄giscere ḡ aīa xp̄o deuo-
ta: euigila omnis anima xp̄iana. et singla q̄
de xp̄o ihu dicūtur diligenter discute. cōside-
ra attente. morose p̄tracta. ⁊ dñi tui imitare
vestigia. Ille p̄pter te de celesti sede descendit
ad terrena. tu p̄pter te fuge terrena. appete
celestia. Si dulcis est mundus: dulcius est xp̄c.
Si amarus est mundus: oīa p̄pter te susti-
nuit xp̄c. Surge et ambula. noli pigrescere
in via: ne locū p̄bas ī patria. **Finis plog.**
Sequit̄ oratio eiusdez in libz vite xp̄i ihu.

Omine ihu xp̄e fili dei viui. concede
mibi fragili ⁊ misero peccatori: vitā.
⁊ mores tuos p̄ oculis cordis semp
habere. et p̄ mea possibilitate imitari. facq;
me in ipsis proficere ⁊ crescere in vīz perfe-
ctum. ⁊ in templū sanctum in domino. Illu-
stra queso cor meum lumine gratie tue. q̄ me
iugiter p̄ueniat et sequat̄. ut te ductorez ī
omnibz vīis meis habens: cūcta que tibi pla-
cēt implere. ⁊ q̄ tibi displicent vitare possim.
Dirige obsecro cogitatōnes. smones ⁊ acti-
ones meas in lege tua. et in p̄ceptis atq; cō-
silijs tuis o altissime: ut ī omnibz volūtatem
tuam faciens. hic et in eternum per te mere-
ar saluus esse Amen;